

Tadeusz Grabarczyk

Odry, gm. Czersk, woj. bydgoskie, St.
1, AZP 21-38

Informator Archeologiczny : badania 24, 63

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

centrum podstawy nasypu zlokalizowano niewielką, workowatą jamę, do której zsypano większość przepalonych kości i wyposażenia, a pozostałe resztki ciałopalenia rozsypano na stosunkowo dużej przestrzeni na warstwie humusu pierwotnego, obok jamy. Nad jamą w kurhanie 59 złożono ponadto spalone belki, najpewniej pochodzące ze stosu.

Kurhany 58 i 63 dostarczyły istotnych danych do badań nad zajęciem się faz B₂/C₁ i C_{1a} w kulturze wielbarskiej. Centralnie usytuowany grób mężczyzny (nr 1) zawierał zapinkę A VII 214, a także m.in. dwudzielną sprzączkę ze skurwką z półkolistą ramą i dzban ornamentowany z uchem zaopatrzonym w kanalik. Natomiast w skład wyposażenia kobiecego grobu (nr 2) wchodziły m.in. zapinki A V 132 i A II 41 oraz srebrne paciorki dwustożkowate i klamerka esowata typu B wg A. v. Müllera. Natomiast w kurhanie 63 wtórnie wkopano w istniejący nasyp grób kobiecej (nr 1) m.in. z zapinką srebrną A V 127 i brązowymi A II 40. Pierwotny dla tego kurhanu grób jamowy z rozsypliskiem (nr 2) zawierał m.in. ostrogi z brązu grupy IV wg K. Godłowskiego, zachowaną częściowo zapinkę tarczowatą typu B, serii 2, wariantu 1 wg S. Thomas i cztery naczynia, w tym jedno bez analogii w kulturze wielbarskiej.

Kurhany zbadane w strefie północno-wschodniej są najpóźniejsze na cmentarzysku.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym w Koszalinie.

Badania będą kontynuowane.

▮ Oblin, gm. Maciejowice woj. siedleckie St. 5 patrz okres lateński

Odry, gm. Czernik woj. bydgoskie St. 1 AZP 21-38/—

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Tadeusz Grabarczyk. Finansował Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Dwudziesty trzeci sezon badań. Cmentarzysko z kręgami kamiennymi kultury wielbarskiej (2 poł. I w.n.e. — poł. III w.)

Prace wykopaliskowe prowadzono na obszarze o powierzchni 75 m². Były to dwa odcinki położone jeden w południowej, drugi we wschodniej części cmentarzyska. Na obu odkryto po jednym pochówku szkieletowym (groby nr 551-552). Wyposażenie tych grobów sytuuje je w początkach fazy C1. Materiał znajduje się w Katedrze Archeologii U.L.

Prace będą kontynuowane.

▮ Ostonki, woj. wrocławskie St. 1 patrz neolit

▮ Pikule, gm. Janów Lubelski woj. tarnobrzeskie St. 2 patrz okres lateński

Pruszcz Gdański, woj. gdańskie St. 6 AZP 14-44/18

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili mgr mgr Małgorzata Tuszyńska i Mirosław Pietrzak przy współpracy dr. Franciszka Rożnowskiego z WSP w Słupsku. Finansował WKZ w Gdańsku i Komitet Wspierania Inicjatyw Społecznych przy redakcji „Głosu Wybrzeża” w Gdańsku. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko płaskie kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich. Ślady osadnictwa halszackiego.

Skontrolowano dostępny teren w sąsiedztwie budowanych domów — ponad 4 ary odsłonięte przez spychacz.

Stwierdzono znaczne zniszczenie obiektu, szczególnie w partii wschodniej i północno-wschodniej przebadanego obszaru, gdzie wystąpiła luźna ceramika z okresów: halszackiego, rzymskiego i wczesnośredniowiecznego oraz pojedyncze przepalone kości ludzkie. W części południowej odsłonięto 3 jamy; dwie z nich zawierały ceramikę halszacką, kości zwierzęce i węgiel drzewny, trzecla — bez zawartości.

Wśród pięciu odkrytych grobów szkieletowych, trzy posiadały dobre wyznaczniki chronologiczne — groby nr nr 16, 18, 19. Grób nr 15 (z części zniszczonej) okazał się wątpliwym, ponieważ resztki kilku zębów pochodzą od więcej niż jednego osobnika, a luźny materiał ceramiczny znaleziony w pobliżu nich datowany jest na okres halszacki.

Interesujący grób nr 16 zawierał zapinkę brązową (A III. 50-51), 7 brązowych końcówek pasa o profilowanych główkach, 2 brązowe, kopolaste okucia rogu do picia, złącza ogniwkowe, sprzączkę brązową z nieruchomym kołcem oraz gładzik kamienny.

Dwa pozostałe groby (nr 18 i 19) z zapinkami brązowymi, kuszowatymi, zbliżonymi do typu A VI, 164 (bez guzka na główce) i A VI, 167 (bez guzka na główce i z uboższym garniturem) datowane są na fazę C₁.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Prace na dostępnym terenie cmentarzyska zakończono.

▮ Pruszcz Gdański woj. gdańskie St. 7 patrz okres lateński